

**Advies van de Raad van het BIPT van 9 september 2020
betreffende wetsvoorstel nr. 0642/001 van 17 oktober 2019,
met betrekking tot de hervorming van de sociale tarieven
inzake elektronische communicatie**

INHOUDSOPGAVE

Hoofdstuk 1 : Voorwerp van het advies.....	3
Hoofdstuk 2: Inleiding	3
Hoofdstuk 3: Huidig stelsel.....	5
3.2. <i>Wettelijke basis</i>	5
3.3. <i>Historiek van de sociale tarieven</i>	5
3.4. <i>Diensten waarvoor een sociaal tarief kan gelden</i>	6
3.5. <i>Begunstigden van het sociaal tarief</i>	6
3.6. <i>Bedrag van de kortingen</i>	7
3.7. <i>Toekenningsprocedure en automatisering</i>	7
3.8. <i>Verificatie van het recht</i>	9
3.9. <i>Operatoren verplicht om het sociaal tarief te verstrekken</i>	11
3.10. <i>Vergoeding van de operatoren</i>	11
Hoofdstuk 4: Advies van het BIPT over het wetsvoorstel.....	12
4.1. <i>Doel van het wetsvoorstel: automatisering</i>	12
4.2. <i>Diensten waarvoor een sociaal tarief kan gelden - Nieuw artikel 22</i>	13
4.3. <i>Begunstigden van het sociaal tarief - Nieuw artikel 22</i>	13
4.4. <i>Beheer van de toekenning van het sociaal tarief - Nieuw artikel 22/1</i>	16
4.5. <i>Informatie nodig om het sociaal tarief toe te kennen - Nieuw artikel 22/2</i>	17
4.6. <i>Jaarlijkse gegevensinzameling - Nieuw artikel 22/4</i>	18
4.7. <i>Samenwerking met andere entiteiten - Nieuw art. 22/5</i>	19
4.8. <i>Uitwisseling van informatie tussen de FOD Economie en de operatoren - Nieuw art. 22/6</i> .19	
4.9. <i>Melding aan de klanten en manuele behandeling van bepaalde gevallen - Nieuw art. 22/7</i> 20	
4.10. <i>Operatoren verplicht om het sociaal tarief te verstrekken</i>	20
4.11. <i>Verhoging van de toegestane kortingen</i>	21
Hoofdstuk 5: Conclusie	23
Bijlage 1: Ter zake dienende uittreksels uit de wet.....	24
<i>Artikel 74 van de WEC – Sociaal element van de universele dienst - Algemeen</i>	24
<i>Artikel 74/1 van de WEC – Vergoeding van de operatoren</i>	24
<i>Artikel 22 van de bijlage bij de WEC – Categorieën van begunstigden en toekenningsvoorwaarden</i> 25	
<i>Artikel 38 van de bijlage bij de WEC– Toegekende kortingen</i>	28
<i>Artikel 45/1 van de bijlage bij de WEC – Berekening van de nettokosten, met het oog op de vergoeding</i>	29
Bijlage 2: Vergelijkende tabel	30

Hoofdstuk 1 : Voorwerp van het advies

1. Dit advies handelt over het wetsvoorstel nr. 0642/001 van 17 oktober 2019, betreffende de hervorming van de sociale tarieven inzake elektronische communicatie (hierna "het wetsvoorstel"), neergelegd door de heer Jef Van Den Bergh, mevrouw Leen Dierick en mevrouw Nahima Lanjri (hierna "de auteurs").
2. Het BIPT verstrekt dit advies op eigen initiatief overeenkomstig artikel 14, § 1, 1°, van de wet van 17 januari 2003 met betrekking tot het statuut van de regulator van de Belgische post- en telecommunicatiesector¹.

Hoofdstuk 2: Inleiding

1. Het wetsvoorstel waarop dit advies betrekking heeft, werd ingediend op 17 oktober 2019 en werd toegewezen aan de commissie Mobiliteit, Overheidsbedrijven en Federale instellingen (verder "commissie Mobiliteit") van de Kamer van volksvertegenwoordigers.
2. Er werd beraadslaagd en gestemd over het wetsvoorstel in eerste lezing tijdens de zitting van 1 juli 2020 van de commissie Mobiliteit. Bepaalde leden van de commissie Mobiliteit hebben een tweede lezing gevraagd, alsook het advies van de Dienst Juridische Zaken en Parlementaire Documentatie van de Kamer. Het wetsvoorstel zou dan ook opnieuw moeten worden besproken binnen de commissie Mobiliteit.
3. Uit het verslag van de zitting van 1 juli 2020 blijkt dat sommige punten met betrekking tot de sociale tarieven inzake elektronische communicatie (verder "sociale telecomtarieven"), dienen te worden opgehelderd en/of rechtgezet. Het BIPT wenst daarom via dit advies de Kamer op adequate wijze te informeren, om een optimale behandeling van dit wetsvoorstel te begunstigen.
4. Allereerst wil het BIPT erop wijzen dat het voorstander is van de volledige automatisering van de toekenning van het sociaal tarief, om het toegankelijk te maken voor zoveel mogelijk personen die behoeftig zijn. Dat gezegd zijnde, het huidige stelsel van de sociale tarieven is te ingewikkeld, waardoor een volledige automatisering onmogelijk is.

---

¹ Art. 14, § 1, 1°: "*§ 1. Onverminderd zijn wettelijke bevoegdheden, heeft het Instituut de volgende taken met betrekking tot elektronische communicatienetwerken en elektronische communicatiediensten, eindapparatuur, radioapparatuur, met betrekking tot de sector digitale infrastructuur in de zin van de wet van 7 april 2019 tot vaststelling van een kader voor de beveiliging van netwerk- en informatiesystemen van algemeen belang voor de openbare veiligheid, met betrekking tot de sectoren elektronische communicatie en digitale infrastructuur in de zin van de wet van 1 juli 2011 betreffende de beveiliging en de bescherming van de kritieke infrastructuur, en met betrekking tot postdiensten en openbare postnetwerken zoals gedefinieerd door artikel 2 van de wet van 26 januari 2018 betreffende de postdiensten :*

1° het formuleren van adviezen op eigen initiatief, in de gevallen waarin de wetten en besluiten erin voorzien of op verzoek van de minister of van de Kamer van volksvertegenwoordigers [...]."

5. Een aantal van de huidige toekenningsvoorwaarden kunnen immers niet automatisch worden nagegaan, wegens het ontbreken van een beschikbare database bij de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid (verder "KSZ"). Deze toekenningsvoorwaarden en dus ook de categorieën van begunstigden, moeten daarom worden herzien. Daarvoor moet worden nagedacht over de categorieën van personen voor wie het sociaal tarief het nuttigst zou zijn.
6. Dat standpunt werd vroeger al meermaals door het BIPT uiteengezet. Zo heeft het BIPT laten weten voorstander te zijn van een hervorming van het stelsel van sociale tarieven in het advies dat op 21 december 2018 is verzonden naar de Kamer betreffende wetsvoorstel DOC 54 2991/001. Dat standpunt is ook bevestigd in recente monitoringverslagen over de universele dienst², zoals vermeld in de brief van het BIPT van 24 januari 2020 die gericht is aan de commissie Economie, Consumentenbescherming en Digitale agenda.
7. Tevens heeft het BIPT de Kamer op 22 januari 2019 ingelicht over verschillende scenario's voor herziening van de categorieën van begunstigden van het sociaal telecommtarief. Uit de opmerking bij artikel 2 van het wetsvoorstel blijkt dat met dit advies rekening zou zijn gehouden. Het BIPT wil er de nadruk op leggen dat de verschillende scenario's die in dat advies zijn voorgesteld, denkpijlers vormden die grondig onderzocht moeten worden voordat ze ten uitvoer worden gelegd.
8. In de mate dat het hierboven vermelde wetsvoorstel tot doel heeft het stelsel van de sociale tarieven te hervormen, met het oog op een volledige automatisering van de toekenning van het recht, is het BIPT van mening dat dit een stap vooruit is die de transparantie en de toegankelijkheid van de sociale tarieven aanzienlijk kan verbeteren. Het BIPT stelt evenwel vast dat er geen enkele grondige analyse werd uitgevoerd met het oog op de herziening van het systeem van de sociale telecommtarieven. Zoals we zullen zien in punt 3.3 is het huidige systeem immers reeds jarenlang in voege en is het niet aangepast aan de technische, maatschappelijke en economische ontwikkelingen: zo onderging het toepassingsgebied ratione personae geen aanpassingen ondanks het feit dat bijvoorbeeld voor gehoorgestoorden een telefoontoestel uitgerust met speciale technologie werd ingeruild voor communicatiekanalen via internet. Zo blijkt ook niet uit de memorie van toelichting bij het wetsvoorstel waarom de categorieën van personen die het sociale energietarief genieten, deze zijn wie het sociale telecommtarief het meest zou baten. Het BIPT verwijst in dat kader naar de bijlage bij zijn advies van 22 januari 2019 waarin deze optie voor de herziening van de sociale tarieven daadwerkelijk vermeld wordt. Dat advies somt evenwel de voor- en nadelen van deze optie op. Deze zouden in balans moeten worden gebracht en moeten worden vergeleken met de voor- en nadelen van de andere voorgestelde opties. Op basis van de memorie van toelichting bij het wetsvoorstel kan echter niet worden geconcludeerd dat een dergelijke analyse werd verricht.
9. Het BIPT meent dan ook dat dit wetsvoorstel, in zijn huidige vorm, niet tot een gepaste herziening van het huidige systeem van sociale tarieven zal kunnen leiden. Het wetsvoorstel zou dan ook moeten worden herzien en de praktische gevolgen ervan zouden grondig bestudeerd moeten worden, om alle problemen met de uitvoering te voorkomen.
10. Allereerst vindt u hieronder een beschrijving van het huidige stelsel van de sociale telecommtarieven.
11. Het BIPT geeft vervolgens commentaar bij de hoofdpunten die in het wetsvoorstel aan bod komen.

---

² Zie bijvoorbeeld Mededeling van de Raad van het BIPT van 27 december 2019 met betrekking tot de monitoring van de universele dienst op telecommunicatiegebied 2019, bladzijde 20.

12. Voor uw gemak, vindt u als bijlage 2 een tabel waarin de huidige procedure en de nieuwe procedure waarin het wetsvoorstel voorzien, worden vergeleken. Die tabel vermeldt ook op schematische wijze de voornaamste opmerkingen van het BIPT.

Hoofdstuk 3: Huidig stelsel

3.2. Wettelijke basis

13. Het stelsel van de sociale tarieven wordt geregeld door de volgende bepalingen:
  - Artikel 74 van de wet van 13 juni 2005 betreffende de elektronische communicatie (hierna "WEC"). Dit artikel definieert de categorieën van operatoren die verplicht zijn het sociaal telecommtarief toe te kennen, of die de mogelijkheid hebben om het sociaal telecommtarief op vrijwillige basis toe te kennen.
  - Artikel 74/1 van de WEC. Dit artikel gaat over de vergoeding van de operatoren ingeval de verstrekking van het sociaal tarief een onredelijke last zou vormen.
  - Artikel 22 van de bijlage bij de WEC. Dit artikel definieert de categorieën van begunstigden van het sociaal tarief, alsook de toekenningsvoorwaarden.
  - Artikel 38 van de bijlage bij de WEC. Dit artikel stelt het bedrag vast van de kortingen die de operatoren moeten verlenen in het kader van het sociaal telecommtarief.
  - Artikel 45/1 van de bijlage bij de WEC. Dit artikel bepaalt de procedure voor de berekening van de nettokosten. Dat element wordt gebruikt in het kader van de vergoeding van de operatoren.
14. Deze wetgeving is toegepast ter omzetting van Richtlijn 2002/22/EG van 7 maart 2002 inzake de universele dienst en gebruikersrechten met betrekking tot elektronische-communicatienetwerken en -diensten (verder "Universeledienstrichtlijn").
15. De Universeledienstrichtlijn is onlangs vervangen door Richtlijn 2018/1972 van 11 december 2018 tot vaststelling van het Europees wetboek voor elektronische communicatie (hierna het "Wetboek voor elektronische communicatie"). Het Wetboek voor elektronische communicatie moet nog in nationaal recht worden omgezet.
16. Ter informatie wordt de tekst van de ter zake dienende wetsartikelen overgenomen als bijlage 1 bij dit advies.

3.3. Historiek van de sociale tarieven

17. De sociale telecommtarieven bestaan sinds 1989 en zijn verscheidene keren gewijzigd mettertijd (wijzigingen in de toegekende kortingen, toevoeging van nieuwe categorieën van begunstigden, enz.). Het stelsel dat momenteel van toepassing is op de sociale tarieven, werd ingevoerd krachtens de WEC in 2005 en is sindsdien niet significant nog gewijzigd.

18. De categorieën van begunstigden van het sociaal tarief alsook het bedrag van de toegekende kortingen, zijn sinds 2005 dan ook niet meer veranderd terwijl bepaalde elementen een update hadden kunnen gebruiken. Speciale tarieven voor gehoorgestoorden en personen die een laryngectomie ondergaan hebben, konden bijvoorbeeld worden gerechtvaardigd doordat hun telefoontoestel moest uitgerust worden met speciale (dure) apparatuur, een argument dat nu niet langer opgaat: inmiddels is communicatie via het internet mogelijk en de wettelijke bepaling dat de installatie van de gehoorgestoorde aanvrager moet uitgerust zijn met een voor doven goedgekeurd telefoontoestel is opgeheven.

3.4. Diensten waarvoor een sociaal tarief kan gelden

19. Op dit moment is de verplichting om een sociaal tarief te verstrekken enkel toepasselijk op diensten voor vaste telefonie en vast internet.
20. Er is dus geen wettelijke verplichting om voor mobiele diensten sociale tarieven te verlenen. Sommige operatoren verlenen niettemin het sociaal tarief voor mobiele diensten, op vrijwillige basis. Het gaat om de volgende operatoren: BASE, Proximus, Telenet, VOO.
21. Over deze problematiek heeft het Grondwettelijk Hof een arrest geveld op 3 februari 2016³. Dit arrest heeft de bepaling nietig verklaard waardoor de operatoren werden verplicht bij te dragen in het compensatiefonds voor het sociale element van de universele dienst, niet alleen voor de vaste diensten maar ook voor de mobiele diensten. Het is in het kader van deze zaak dat het Grondwettelijk Hof aan het Hof van Justitie van de Europese Unie (verder "HvJ-EU") een prejudiciële vraag heeft gesteld om te bepalen of de mobiele diensten deel uitmaakten van het sociale element van de universele dienst.
22. Het Hof van Justitie van de Europese Unie heeft in een arrest van 11 juni 2015⁴ laten weten dat de mobiele diensten geen deel uitmaken van het sociaal element van de universele dienst en dus niet mogen worden gecompenseerd via het fonds dat is opgericht om de operatoren die het sociale element verstrekken, te vergoeden. Dat arrest is gebaseerd op de tekst van de hierboven vermelde Universeledienstrichtlijn.
23. Zoals hierboven aangegeven is de Universeledienstrichtlijn vervangen door het Wetboek voor elektronische communicatie. Volgens het Wetboek voor elektronische communicatie is het voortaan mogelijk om sociale tarieven toe te passen op de mobiele diensten maar enkel wanneer dat nodig blijkt om te garanderen dat de consumenten integraal kunnen deelnemen aan het maatschappelijke en economische leven.
24. Het BIPT is van mening dat het op dit ogenblik moeilijk zou zijn om dat aan te tonen, aangezien de prijzen die worden gehanteerd op de markt voor mobiele diensten betrekkelijk laag zijn. Op basis van de prijsvergelijking van het BIPT bestonden er immers op 14 augustus 2020 op de markt negentien mobiele tariefplannen voor een "laag" gemiddeld mobiel verbruik (spraak, data en sms'en, prepaid en postpaid) met een gemiddelde maandelijkse kostprijs van maximaal 15 euro.

3.5. Begunstigden van het sociaal tarief

25. Volgens het stelsel dat vandaag van toepassing is, kunnen de sociale tarieven worden toegekend aan de volgende categorieën van personen:

---

³ Grondwettelijk Hof, arrest van 3 februari 2016, nr. 15/2016.

⁴ Hof van Justitie van de Europese Unie, arrest van 11 juni 2015, nr. C-1/14.

- Personen ouder dan 65 die beantwoorden aan bepaalde voorwaarden inzake inkomen en samenwonen;
  - Personen met een beperking van minstens 66% die minstens 18 jaar zijn en beantwoorden aan bepaalde voorwaarden inzake inkomen en samenwonen;
  - Personen die een leefloon genieten dat werd toegekend krachtens de wet van 26 mei 2002;
  - Personen bij wie een laryngectomie is uitgevoerd;
  - Slechthorende personen (met een gehoorverlies van ten minste -70 dB voor het beste oor);
  - Militaire oorlogsblinden.
26. Het BIPT wil er de nadruk op leggen dat voor personen ouder dan 65 jaar, personen met een handicap en personen die een leefloon ontvangen, een inkomensvoorwaarde geldt. Het zou dan ook onjuist zijn te beweren dat het huidige systeem geenszins rekening houdt met de inkomsten van de begunstigten.
27. De wet bepaalt dat er per gezin maar één begunstigde van het sociaal tarief mag zijn.
28. Op 30 juni 2020 genoten 215.862 personen het sociaal tarief.

3.6. Bedrag van de kortingen

29. De kortingen bestaan uit:
- Een enige korting bij de installatie van 50% op de normale prijs. Die korting is aan alle categorieën van begunstigten toegestaan, behalve de personen die een leefloon ontvangen.
  - Een maandelijkse korting op het abonnementsgeld van 40% voor vaste telefonie of vast internet. Die korting mag niet hoger zijn dan 8,4 euro, en is aan alle categorieën van begunstigten toegestaan.
  - En een korting op de belkosten van maximaal 3,1 euro. Die korting is aan alle categorieën van begunstigten toegestaan.

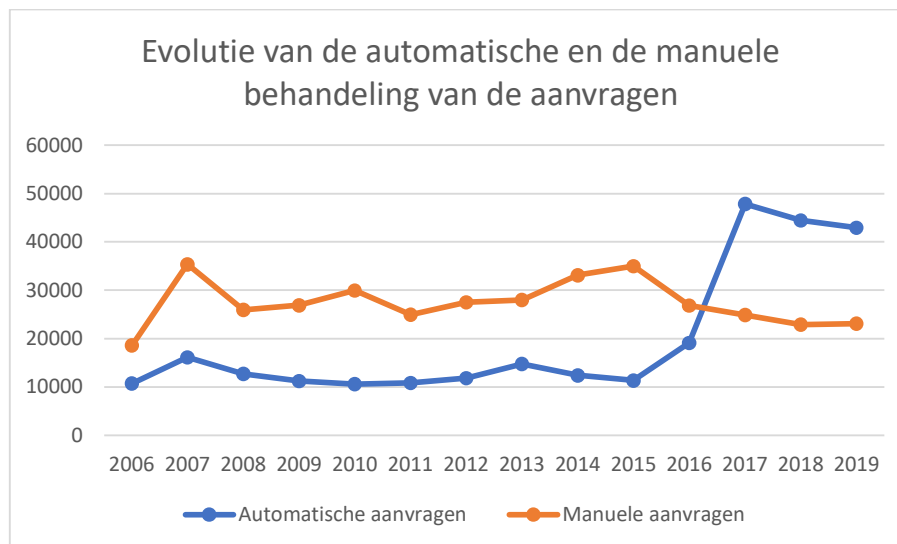
3.7. Toekenningsprocedure en automatisering

30. Om het sociaal tarief te krijgen, moet de mogelijke begunstigde een verzoek richten aan de operator van zijn keuze die sociale tarieven aanbiedt, met name Proximus (Scarlet inbegrepen), Telenet Group (BASE inbegrepen), Voo of Orange. De aanvraag kan schriftelijk, telefonisch, via de website worden ingediend of men kan zich naar een verkooppunt van de operator begeven.
31. De aanvraag moet worden ingediend bij de operator want het is mogelijk dat de potentiële begunstigde een telefoonabonnement heeft genomen bij de ene operator en een internetabonnement bij een andere operator. Omdat hij maar één sociaal tarief kan krijgen, kan de begunstigde aldus kiezen welke van de twee operatoren hem de korting zal moeten geven.
32. Vervolgens voert de operator de aanvraag in in een daartoe gebruikte databank van de begunstigten van het sociaal tarief, "STTS". Deze databank dient als ondersteuning voor de STTS-applicatie die een automatisering mogelijk maakt van de verificatie van de toekenningsvoorwaarden door via de KSZ de volgende verschillende authentieke gegevensbronnen te raadplegen:

- Rijksregister (om de voorwaarde na te gaan dat er niet meer dan één begunstigde per gezin is, alsook de voorwaarden in verband met de samenstelling van het gezin);
  - POD Sociale Integratie (om de voorwaarde inzake leefloon te controleren);
  - FOD Financiën (om de inkomensvoorwaarde te controleren);
  - DGPH (om de voorwaarde inzake de handicap te controleren);
  - FEDRIS (om de voorwaarde inzake de handicap te controleren).
33. Wanneer in de KSZ voldoende informatie beschikbaar is, meldt de STTS-applicatie aan de operator dat hij het sociaal tarief mag toepassen. De meerderheid van de dossiers (74% in 2019) worden via deze geautomatiseerde procedure behandeld.
34. Indien het daarentegen onmogelijk is om via de KSZ voldoende informatie te krijgen, wordt het dossier verzonden naar het STTS-team van het BIPT, dat dan een manuele verificatie van de toekenningsvoorwaarden uitvoert.
35. Het gaat met name om de toekenningsvoorwaarden in verband met de volgende categorieën van personen, wegens de onbeschikbaarheid van informatie bij de KSZ:
- Slechthorenden;
  - Personen bij wie een laryngectomie is uitgevoerd;
  - Militaire oorlogsblinden;
  - Personen die blijvend arbeidsongeschikt en invalide zijn.
36. Zo moeten ook bepaalde voorwaarden betreffende de andere categorieën van begunstigten soms manueel worden gecontroleerd. Dat is meer bepaald het geval voor de personen wiens inkomen is gewijzigd na ontvangst van het laatste aanslagbiljet (pensioen, recente invaliditeit, ...).
37. Zoals u kunt vaststellen zit de toekenningsprocedure momenteel in een gevorderd stadium van automatisering en maakt die het mogelijk om een groot aantal dossiers efficiënt te behandelen. Deze automatisering is effectief zowel voor het sociaal tarief met betrekking tot de diensten voor vaste telefonie als voor het sociaal tarief in verband met de diensten voor vast internet. Het is daarom verkeerd te beweren, zoals vermeld in de preambule van het wetsvoorstel, dat de procedure voor het sociaal internettarief manueel en op papier verloopt.
38. Voor de volledigheid, illustreert figuur 1 de evolutie van de automatische verificatie van de toekenningsvoorwaarden. Er dient te worden opgemerkt dat het percentage van automatische verificaties schommelt aangezien het afhangt van de categorieën waartoe de aanvragers behoren. Het kan immers gebeuren dat het BIPT van het ene jaar op het andere meer aanvragen ontvangt afkomstig van mogelijke begunstigten die tot een zekere categorie behoren (bijvoorbeeld slechthorenden).

Figuur 1. Evolutie van de automatische en de manuele behandeling van de aanvragen (bron: STTS-applicatie)

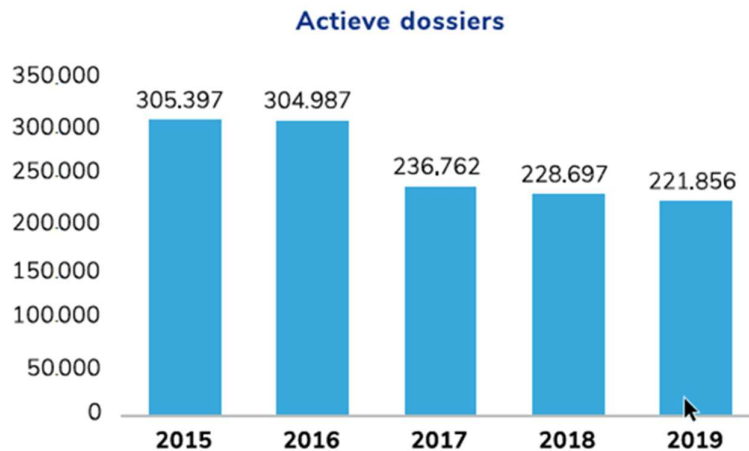

3.8. Verificatie van het recht

39. Parallel met de behandeling van de nieuwe aanvragen verifieert het BIPT, maximaal een keer om de twee jaar, of de huidige begunstigden nog altijd voldoen aan de toekenningsvoorwaarden.
40. De verificatie van de actieve dossiers verloopt als volgt:
  - Dossiers die sedert meer dan twee jaar actief zijn, worden bij de KSZ gecontroleerd waarbij dezelfde procedure wordt gevolgd als bij een nieuw dossier.
  - Indien op basis van de raadpleging van de authentieke bronnen besloten kan worden dat de begunstigde nog steeds aan de wettelijke voorwaarden voldoet, gaat zijn recht op het sociaal tarief door.
  - Indien daarentegen aan de hand van de raadpleging van de authentieke bronnen niet besloten kan worden dat de begunstigde nog steeds aan de wettelijke voorwaarden voldoet, wordt hij per brief verzocht om aan het BIPT de nodige documenten te bezorgen om zijn recht te bewijzen. De begunstigde heeft 4 maanden tijd om de gevraagde documenten op te sturen. Tijdens die termijn van 4 maanden blijft hij het sociaal tarief genieten.
  - Na onderzoek van de ontvangen documenten worden de begunstigde en de operator op de hoogte gebracht van het besluit van het BIPT.
  - Als de begunstigde nog altijd aan de wettelijke voorwaarden voldoet, gaat het sociaal tarief door.
  - Als de voorwaarden niet vervuld zijn, is het aan de operator om de korting stop te zetten vanaf de volgende factuur. Het dossier wordt afgesloten door het STTS-team van het BIPT.

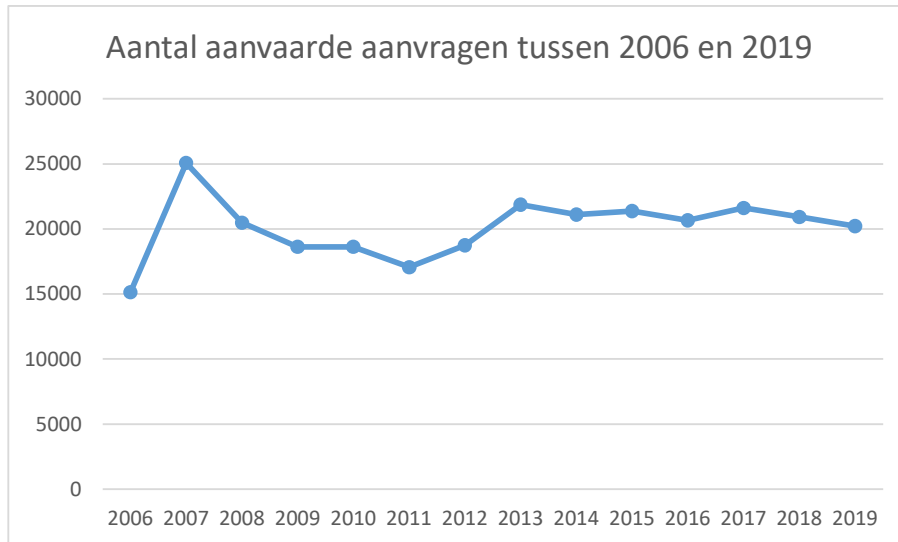
41. Het wetsvoorstel werpt licht op het feit dat het huidige systeem “mattheuseffecten” tot gevolg kan hebben aangezien de sociale tarieven niet ten bate zouden komen van die personen die ze daadwerkelijk nodig hebben. Volgens de auteurs bleek dit uit de daling van het aantal begunstigden sinds 2011.
42. Toch klopt het dat het totale aantal aansluitingen geneigd is om te dalen (zie hieronder figuur 2). Dit is eerder toe te schrijven aan de tweejaarlijkse verificatie van de actieve dossiers, aangezien dat proces bestemd is om de begunstigden te identificeren die niet langer recht hebben op het sociaal tarief.
43. De automatisering van het verificatieproces werd voltooid in 2017, waardoor de behandeling van de dossiers versneld kan worden (zo werd bijvoorbeeld 81% van de dossiers in 2019 automatisch geverifieerd). Dat verklaart ook waarom het aantal actieve dossiers sterk gedaald is sinds 2017 terwijl het aantal aanvragen van het sociaal tarief constant blijft. Voor 2017 werden de actieve dossiers immers niet automatisch geverifieerd. Dit wordt geïllustreerd in de onderstaande figuur, waaruit een aanzienlijke daling van het aantal actieve dossiers in 2017 blijkt.

Figuur 2. Evolutie van het aantal actieve dossiers (bron: jaarverslag 2019 van het BIPT)

44. Bovendien toont de figuur hieronder dat het aantal nieuwe begunstigden op zich niet daalt sinds 2011.

Figuur 3. Aantal aanvaarde aanvragen tussen 2006 en 2019 (bron: STTS-toepassing)

3.9. Operatoren verplicht om het sociaal tarief te verstrekken

45. Nu legt de wet de operatoren met een omzet⁵ van meer dan € 50.000.000 de verplichting op om het sociaal tarief te verlenen.
46. De operatoren die niet aan die voorwaarde voldoen, mogen het sociaal tarief aanbieden op vrijwillige basis, mits ze dat aan het BIPT melden. Momenteel zijn er geen operatoren die het sociaal tarief vrijwillig aanbieden.

3.10. Vergoeding van de operatoren

47. De operatoren voor wie de verstrekking van het sociale element van de universele dienst een onredelijke last vormt, hebben recht op een vergoeding.
48. De wet voorziet in de oprichting van een fonds, gestijfd door bijdragen die worden gestort door de operatoren die verplicht zijn het sociaal tarief te verstrekken, en dat bestemd is om diegenen onder hen die een aanvraag hebben ingediend bij het BIPT en voor wie het BIPT heeft aangetoond dat er een onredelijke last bestaat, te vergoeden.
49. Het BIPT heeft tot op heden nog nooit een aanvraag voor vergoeding ontvangen die uitmondt in het bestaan van een onredelijke last. Het fonds is dus nog nooit geactiveerd.

⁵ Het gaat om het omzetcijfer voor de verstrekking van openbaar toegankelijke elektronische-communicatiediensten.

Hoofdstuk 4: Advies van het BIPT over het wetsvoorstel

4.1. Doel van het wetsvoorstel: automatisering

50. Het wetsvoorstel heeft tot doel om de toekenning van het recht op het sociaal telecomtarief te automatiseren, door het telecomstelsel af te stemmen op het bestaande stelsel inzake energie. Het BIPT meent dat de automatisering van de toekenning van het recht een beduidende stap voorwaarts vormt aangezien dat de toegang tot de sociale tarieven zal vergroten. Door de complexiteit van de wettelijke voorwaarden die momenteel van kracht zijn om het sociaal tarief te genieten, is deze volledige automatisering echter niet mogelijk.
51. De KSZ beschikt immers niet over de databanken met de militaire oorlogsblinden, personen die een laryngectomie hebben ondergaan, personen met een gehoorverlies van -70dB en de door het ziekenfonds erkende personen met een beperking.
52. Bovendien zijn er, zoals hierboven vermeld, voor de personen ouder dan 65 alsook voor de personen met een beperking, voorwaarden inzake samenwonen en inkomen van toepassing.
53. Bovendien kan de verificatie van deze samenwoningsvoorwaarden niet altijd automatisch gebeuren. Hoe immers automatisch te verifiëren dat de kleinkinderen die samenwonen met de aanvrager weeskinderen zijn die beide ouders hebben verloren of die zijn toevertrouwd aan de aanvrager bij gerechtelijke beslissing? Hoe te weten of de personen die bij een persoon met een handicap wonen, ouders of verwanten zijn van de eerste of de tweede graad wanneer de samenstelling van het gezin dat niet preciseert?
54. De automatische verificatie van de inkomensvoorwaarden kan zo ook voor moeilijkheden zorgen, met name voor de personen die met pensioen zijn vertrokken of gehandicapt zijn verklaard binnen het jaar en van wie de inkomens waarmee de FOD Financiën rekening houdt, nog de inkomens van het werk zijn.
55. Al deze gevallen moeten manueel behandeld worden om die personen, die het recht hebben om het sociaal tarief te genieten, de kans te bieden dat te verkrijgen. Voor de volledige automatisering moeten de toekenningsvoorwaarden dus verplicht worden herzien, wat ook inhoudt dat de categorieën van begunstigden die vandaag manueel worden behandeld, zouden moeten worden geschrapt.
56. Het wetsvoorstel voorziet inderdaad in een wijziging van het wettelijke kader dat van toepassing is op de sociale tarieven. Het BIPT is er echter niet van overtuigd dat een onvoorwaardelijke toepassing van het stelsel van de energiesector, zonder voorafgaande analyse, de beste oplossing vormt. Dat standpunt wordt hieronder uiteengezet.
57. Het BIPT wenst overigens een ander punt aan te halen dat de automatisering kan bemoeilijken. Op het vlak van elektronische communicatie gebeurt het dat eenzelfde begunstigde een telefoonabonnement heeft bij de ene operator en een internetabonnement bij een andere. Aangezien de begunstigde vandaag zelf de aanvraag indient bij zijn operator, kan hij kiezen wie van deze twee operatoren hem het sociaal tarief zal moeten geven.

58. Indien het sociaal tarief echter automatisch zou worden toegekend, zou het wetsvoorstel moeten preciseren welke behandeling moet worden voorbehouden aan begunstigden die contracten hebben bij twee verschillende operatoren.

4.2. Diensten waarvoor een sociaal tarief kan gelden - Nieuw artikel 22

59. Zoals hierboven is vermeld, is het stelsel van de sociale telecommtarieven gebaseerd op een reeks regels die op Europees niveau zijn uitgevaardigd. Tot voor kort schreven die (Universeledienstrichtlijn) voor dat enkel voor diensten met betrekking tot vaste telefonie en vast internet een sociaal tarief mogelijk was. Het Wetboek voor elektronische communicatie staat het toe om mobiele diensten op te nemen in het sociale element van de universele dienst, maar enkel als dat noodzakelijk blijkt.
60. Het wetsvoorstel maakt geen onderscheid tussen het "mobiele" en het "vaste" sociaal tarief. Op het stuk van telefonie, gebruikt het de algemene formulering van "sociaal telefoontarief", dat beide begrippen omvat. De uitbreiding van het sociale element met de mobiele producten kan de automatisering van de toekenning van het recht bemoeilijken, en zo het hoofddoel van het wetsvoorstel belemmeren.
61. Bij het invoeren van het mobiele sociaal tarief zal immers de volgende kwestie moeten opgelost worden: hoe automatisch te bepalen op welke diensten het sociaal tarief zal worden toegepast aangezien het kan gaan om vaste of mobiele diensten?
62. Overigens gebeurt het vaak dat verscheidene leden van eenzelfde huishouden een mobiel abonnement hebben. Indien de operatoren verplicht zijn om sociale tarieven toe te kennen voor mobiele diensten, zal moeten worden bepaald wie, binnen eenzelfde huishouden, het mobiele sociaal tarief kan genieten.
63. Indien het de wens is van de wetgever om daadwerkelijk de mobiele diensten op te nemen in het kader van het sociaal telecommtarief, wil het BIPT de volgende punten beklemtonen:
- Ten eerste kan de verplichting om een mobiel sociaal tarief te verstrekken niet worden ingevoerd zonder de noodzaak ervan aan te tonen, overeenkomstig hetgeen door het Wetboek voor elektronische communicatie wordt voorgeschreven. We blijven ter beschikking van de Kamer om die analyse uit te voeren.
  - Ten tweede moet het wetsvoorstel voorzien in een oplossing voor de kwesties aangehaald in de punten 61 en 62.

4.3. Begunstigden van het sociaal tarief - Nieuw artikel 22

64. Het wetsvoorstel wijzigt de categorieën van begunstigden van het sociaal telecommtarief. De nieuwe voorgestelde categorieën van begunstigden zijn identiek aan de categorieën van het stelsel voor sociale energietarieven.
65. De memorie van toelichting bij het wetsvoorstel bevat geen argumenten die aantonen dat het gepast is om de categorieën van begunstigden voor het sociaal energietarief te kopiëren. Deze kwestie is echter erg belangrijk: aangezien dit wetsvoorstel beoogt om de personen die behoeftig zijn het sociaal tarief te laten genieten, is het van essentieel belang dat wordt bepaald welke sociale groepen dat sociaal tarief het hardst nodig hebben.

66. Bovendien is het huidige stelsel van de sociale telecomtarieven reeds tal van jaren in voege en stemt het niet meer overeen met de laatste technische, maatschappelijke en economische ontwikkelingen. Dit wetsvoorstel vormt dan ook de ideale gelegenheid om het huidige systeem te updaten en om zich ervan te vergewissen dat het ten bate komt van die personen die het daadwerkelijk het hardst nodig hebben.
67. De vraag dringt zich dan ook op of de personen die het sociaal energietarief genieten, het publiek vormen die het meeste nood heeft aan een sociaal telecomtarief.
68. Het BIPT wenst eveneens aandacht te vestigen op het feit dat de problemen ervaren door de Belgische huishoudens inzake connectiviteit, ook kunnen voortvloeien uit andere elementen dan de prijzen van de diensten.
69. Volgens de informatie verzameld door STATBEL in 2019 wat betreft het vast internet, vormt het abonnementsgeld niet de hoofdreden waarom huishoudens thuis niet over een verbinding beschikken. De volgende tabel illustreert dat:

Figuur 4. Redenen om geen internettoegang te hebben thuis (bron: STATBEL⁶)

H08 - Redenen om thuis geen internettoegang te hebben
 Percentage huishoudens in België met minstens één persoon tussen 16 en 74 jaar die geen

	Totaal	Huishoudens zonder kinderen	Huishoudens zonder kinderen (1 volwassene)	Huishoudens zonder kinderen (2 volwassene)	Huishoudens met kinderen	Huishoudens met kinderen (1 volwassene)	Huishoudens met kinderen (2 volwassene)	Huishoudens zonder kinderen (> 2 volwassene)	Huishoudens met kinderen (> 2 volwassene)	Bevolking dicht bij dun	Bevolking dicht bij middelmatig	Bevolking dicht bij dicht
Ik heb ergens anders toegang tot het internet	11%	10%	13%	4%	34%	27%	42%	.	.	7%	7%	17%
Internet is niet gewenst omdat bv. de inhoud schadelijk is	8%	8%	7%	10%	11%	11%	13%	17%	.	7%	5%	11%
Internet is niet nodig omdat ik er geen interesse voor heb of het niet nuttig vind	48%	50%	45%	61%	18%	9%	17%	43%	42%	63%	52%	39%
Het materiaal is te duur	22%	22%	24%	21%	22%	42%	17%	.	.	25%	19%	25%
De verbindingskosten zoals abonnements- of telefoonkosten zijn te hoog	18%	17%	19%	16%	18%	11%	17%	.	42%	22%	14%	20%
De vaardigheden ontbreken	34%	35%	32%	38%	15%	22%	5%	54%	65%	33%	36%	31%
Bezorgdheid om de privacy of veiligheid	11%	11%	11%	12%	.	.	.	6%	.	13%	11%	10%
Een fysieke of zintuiglijke handicap	3%	3%	2%	2%	.	.	.	19%	.	2%	4%	1%
In de buurt waar ik woon is breedbandinternet niet beschikbaar	0%	0%	0%	.	.	.	.	.	.	2%	.	.
Andere dan bovenvermelde redenen	9%	9%	11%	5%	.	.	.	12%	.	10%	10%	6%

70. Zo vestigt een recent verslag van de Koning Boudewijnstichting⁷ de aandacht op het feit dat de digitale kloof ook wordt benadrukt door de ongelijkheden met betrekking tot de digitale kennis. 32% van de Belgische bevolking zou immers maar weinig knowhow hebben en 8% zou geen internet gebruiken. De Koning Boudewijnstichting identificeert de volgende categorieën van personen als deel van de groep met de kleinste digitale knowhow:

- Personen met een laag opleidingsniveau;
- Personen met lage inkomens;
- Senioren;
- Werkzoekenden.

⁶ <https://statbel.fgov.be/nl/themas/huishoudens/ict-gebruik-huishoudens>

⁷ Koning Boudewijnstichting, 27 augustus 2020, Barometer digitale inclusie: <https://www.kbs-frb.be/nl/Newsroom/Press-releases/2020/20200828NDBarDigIncl>

71. Aangezien het BIPT niet over de knowhow beschikt op het stuk van armoedebestrijding, van sociale statuten, van afgeleide rechten enz., is het niet bekwaam om een standpunt in te nemen over de bepaling van de doelgroepen. Wij zijn van mening dat de instellingen die op sociaal gebied actief zijn ter zake nuttige input zouden kunnen leveren. Wij bevelen dan ook aan om die te raadplegen, omdat deze instellingen over een knowhow beschikken waardoor men een betere kijk zou krijgen op de categorieën van personen aan wie het sociaal telecommtarief het meest ten goede zou komen.
72. Het wetsvoorstel buigt zich niet over de situatie van de personen die momenteel het sociaal tarief genieten en die het recht zouden verliezen na de herziening van de categorieën van begunstigden.
73. Het gaat op het eerste gezicht over de volgende categorieën van personen:
  - Personen bij wie een laryngectomie is uitgevoerd;
  - Personen met een gehoorverlies van -70dB;
  - Militaire oorlogsblinden.
74. Het BIPT is van mening dat het wetsvoorstel zou moeten aangevuld worden op dat vlak om te bepalen welk lot deze personen beschoren is. Zullen zij het sociaal tarief kunnen blijven genieten? Zullen zij worden uitgesloten vanaf de inwerkingtreding van de wet? Of zal er moeten worden voorzien in een overgangperiode waarin die personen het recht op het sociaal tarief zullen kunnen behouden?

4.4. Beheer van de toekenning van het sociaal tarief - Nieuw artikel 22/1

75. Het wetsvoorstel gelast de FOD Economie met de automatische toekenning van het sociaal tarief inzake elektronische communicatie.
76. Volgens ons moet over een dergelijke overdracht van bevoegdheid een grondige impactanalyse worden verricht en overleg worden gepleegd met alle betrokken actoren.
77. Er rijzen immers talrijke vragen over de haalbaarheid van deze bevoegdheidsoverdracht.
78. Onder andere moeten de procedures die van toepassing zijn op energie en op telecom worden vergeleken, om te bepalen welke IT-aanpassingen de applicatie zou moeten ondergaan om het verlenen van de sociale energietarieven te kunnen beheren.
79. Volgens onze informatie vertonen beide toekenningsprocedures (ten minste) één fundamenteel verschil: wat energie betreft, werkt de applicatie van de FOD Economie op basis van klantenlijsten die regelmatig door de operatoren worden toegezonden. Zulke lijsten bestaan niet op het stuk van de sociale telecommtarieven. Daarom is het niet voldoende om eenvoudigweg de bevoegdheid over te dragen aan de FOD Economie: ook zullen de processen die nu bij de telecomoperatoren bestaan, aangepast moeten worden, om die aan te passen aan het energiestelsel. Tevens is de kans groot dat de applicatie die door de FOD Economie wordt gebruikt, gewijzigd moet worden.
80. Wat de sociale telecommtarieven betreft, zijn er veel jaren over gegaan om tot de huidige stand van de STTS-applicatie te raken. Bovendien wordt deze applicatie geregeld verbeterd en is een voortdurende follow-up dus nodig. Indien het beheer van de sociale telecommtarieven overgedragen zou worden aan de FOD Economie zullen waarschijnlijk ettelijke jaren nodig zijn om de behandeling van de sociale telecommtarieven te integreren in de applicatie voor "energie", en achteraf zou een follow-up vereist is.

81. Het BIPT onderhoudt overigens geregeld contact met de telecomoperatoren in het kader van het beheer van de STTS-applicatie. In geval van overdracht van de bevoegdheid aan de FOD Economie, zullen de teams niet alleen de integratie van de sociale telecommartieven in de energiesector moeten volgen en beheren maar zullen ze vervolgens ook geregeld contact moeten opnemen met de telecomoperatoren om zich ervan te vergewissen dat de processen vlot lopen. De teams van de FOD Economie riskeren dus van hun werklast te zien stijgen aangezien ze zullen worden geconfronteerd met verscheidene nieuwe gesprekspartners.
82. Volgens het verslag van de bespreking in de commissie Mobiliteit van 1 juli 2020, beschouwen de auteurs van het wetsvoorstel dat de overdracht van de bevoegdheid aan de FOD Economie geen impact zal hebben op deze laatste. In het licht van de hierboven uiteengezette punten, meent het BIPT dat de overdracht van bevoegdheid daarentegen een niet-verwaarloosbare impact kan hebben op de FOD Economie.
83. Het BIPT meent dan ook dat het nuttig zou zijn om de FOD Economie te betrekken bij de besprekingen in verband met dit wetsvoorstel.
84. Een dergelijke bevoegdheidsoverdracht betekent overigens ook dat de processen die vandaag zijn ingevoerd bij de operatoren moeten gewijzigd worden. Het lijkt dus ook nodig om hen te raadplegen om een beter zicht te krijgen op alle te verwachten technische gevolgen.

4.5. Informatie nodig om het sociaal tarief toe te kennen - Nieuw artikel 22/2

85. Het wetsvoorstel voorziet in de automatische toekenning van het sociaal telecommartief wanneer de vereiste informatie beschikbaar is in het netwerk bedoeld in artikel 2, 9°, van de wet van 15 januari 1990 houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de sociale zekerheid. Het betreft het netwerk dat is samengesteld uit de sociale databanken, de Kruispuntbank en het Rijksregister⁸.
86. Deze informatie wordt op verzoek van de FOD Economie aan de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid verstrekt.
87. Momenteel werkt de STTS-applicatie op een vergelijkbare manier: indien de data beschikbaar zijn bij de KSZ, ontvangt de operator onmiddellijk een positief antwoord en kan hij de volgende factuur aanpassen. Indien dat niet het geval is, wordt het dossier manueel behandeld door de teams van het BIPT.
88. Overigens geeft dat artikel aan dat de operatoren verplicht zijn om de attesten van hun klanten waaruit blijkt dat ze behoren tot één van de categorieën van begunstigden, te aanvaarden. Dat betekent dat de gevallen die manueel moeten worden gecontroleerd, zullen moeten worden behandeld door de operatoren. Deze maatregel kan dan ook een impact hebben op de operatoren.

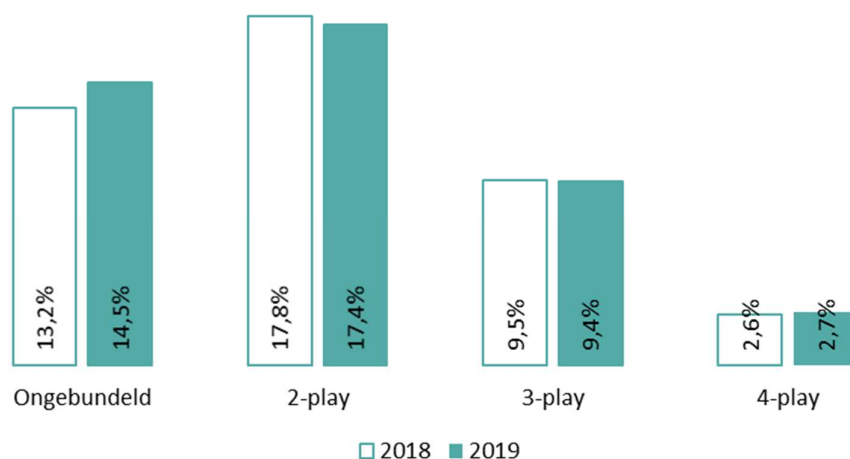
⁸ Dit netwerk kan eventueel uitgebreid worden afhankelijk van de nadere bepalingen vastgelegd in artikel 18 van de wet van 15 januari 1990 houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid: "*Onder de voorwaarden en volgens de modaliteiten die Hij bepaalt kan de Koning, bij in Ministerraad overlegd besluit op voorstel van het Beheerscomité van de Kruispuntbank en na advies van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer (...), het geheel of een deel van de rechten en plichten voortvloeiend uit deze wet en haar uitvoeringsmaatregelen uitbreiden tot andere personen dan de instellingen van sociale zekerheid.*"

89. Bovendien meent het BIPT dat het voorzichtiger zou zijn dat deze manuele verificaties niet worden uitgevoerd door de operatoren maar wel degelijk door een onafhankelijke instantie (bijvoorbeeld de entiteit die instaat voor het beheer van de toekenning van het sociaal tarief).
90. Tot slot bepaalt dit artikel dat de belangstellenden het recht hebben om zich te verzetten tegen de verwerking van hun gegevens met het oog op een automatische toekenning van het sociaal tarief, door aan hun operator een melding te richten. Ook hier gaat het om een maatregel die een impact heeft op de operatoren.

4.6. Jaarlijkse gegevensinzameling - Nieuw artikel 22/4

91. Het wetsvoorstel bepaalt dat de FOD Economie minstens eenmaal per jaar de nodige informatie inzamelt voor de automatische toekenning bij de operatoren.
92. Op het stuk van elektronische communicatie hebben de klanten het recht om het volgende kosteloos op te zeggen:
  - de contracten van onbepaalde duur, op gelijk welk moment;
  - de contracten van bepaalde duur, vanaf het einde van de zesde maand die volgt op de inwerkingtreding van het contract.
93. Dat betekent dat de klanten, op de elektronische-communicatiemarkt, de mogelijkheid hebben om erg gemakkelijk van leverancier te veranderen. Ter illustratie vindt u hieronder een figuur waarin de churn rate⁹ van de vaste elektronische-communicatiediensten in 2019 wordt weergegeven.

Figuur 5. Churn rate per x-playtype van de huishoudens (bron: mededeling van de Raad van het BIPT van 30 juni 2020 betreffende de situatie van de elektronische-communicatie- en televisiemarkten in 2019)

⁹ De churn rate is een indicator aan de hand waarvan het verlies van klanten kan worden gemeten.

94. Het wetsvoorstel preciseert dat er minstens één keer per jaar data worden vergaard, wat betekent dat het altijd mogelijk is dat de datavergaring verscheidene keren per jaar wordt georganiseerd. De mogelijkheid om de data slechts één keer per jaar te vergaren, blijft echter ook bestaan.
95. Indien het sociaal tarief wordt toegekend op basis van data die één keer per jaar worden verzameld, kan dat problemen opleveren voor de personen die in de loop van het jaar van operator zijn veranderd.
96. Laten we een praktisch voorbeeld nemen: stel dat de data op 30 september worden opgevraagd (datum vastgelegd in het wetsvoorstel) en dat klant X beslist om op 30 oktober van operator te veranderen. Dat betekent dat hij gedurende een maand het sociaal tarief zal genieten bij zijn oude operator en dat hij, hoewel hij recht heeft op het sociaal tarief, zal moeten wachten tot de volgende keer dat de data worden ingezameld, namelijk op 30 september van het volgende jaar, voordat zijn informatie wordt bekeken en hij het sociaal tarief krijgt toegekend door zijn nieuwe operator.
97. Het BIPT is daarom van mening dat, wat betreft de elektronische communicatie, een jaarlijkse datavergaring niet zou volstaan. Zelfs als het wetsvoorstel de mogelijkheid laat om meermaals per jaar data te verzamelen, meent het BIPT dat de tekst zou moeten worden aangepast om verscheidene datavergaringen per jaar op te leggen met als doel te garanderen dat de klanten die tijdens het jaar veranderen van leverancier, zo snel mogelijk het sociaal tarief kunnen genieten.

4.7. Samenwerking met andere entiteiten - Nieuw art. 22/5

98. Dit artikel voorziet in de samenwerking tussen de FOD Economie en verschillende entiteiten, waaronder het BIPT. Het zou nuttig zijn om na de aanneming van de wet, de samenwerkingsvoorwaarden te bepalen, bijvoorbeeld via een protocol tussen de verschillende entiteiten.

4.8. Uitwisseling van informatie tussen de FOD Economie en de operatoren - Nieuw art. 22/6

99. Dit nieuwe artikel bepaalt, onder andere, dat de FOD Economie aan de operatoren enkel de naam van de abonnee meedeelt en of het sociaal tarief al dan niet mag worden toegekend.
100. Het BIPT stelt zich vragen bij de mogelijkheid voor de operator om zijn klant enkel op basis van die twee elementen te identificeren. Beelden we ons in dat een operator twee klanten heeft met dezelfde naam en voornaam. Een van de klanten heeft recht op het sociaal tarief, de andere niet. De operator zal onmogelijk kunnen bepalen aan welke klant hij het sociaal tarief moet toekennen enkel en alleen op basis van de naam en het feit of hij al dan niet het sociaal tarief mag krijgen.
101. Het BIPT is van oordeel dat het nuttiger zou zijn dat de FOD Economie alle informatie die het zelf van de operatoren heeft ontvangen aan de operatoren bezorgt, krachtens artikel 22/4, alsook de informatie in verband met de al dan niet toekenning van het sociaal tarief.

4.9. Melding aan de klanten en manuele behandeling van bepaalde gevallen - Nieuw art. 22/7

102. In de eerste plaats bepaalt het nieuwe artikel 22/7 dat de operatoren aan de betrokken personen elk besluit met betrekking tot de toekenning van het sociaal tarief melden. Aangezien deze vereiste op erg algemene wijze was geformuleerd, kan ze worden geïnterpreteerd alsof de operatoren verplicht zijn om alle besluiten in verband met de sociale tarieven te melden, ook de besluiten tot weigering. Dat zou als gevolg hebben dat de operatoren verplicht zijn om al hun klanten te contacteren om hen te melden of ze al dan niet het sociaal tarief kunnen genieten.
103. Indien het niet de wens is van de auteurs om de operatoren te verplichten om hun ganse klantenbestand te contacteren, dient de tekst te worden aangepast door te preciseren dat de operatoren enkel de besluiten tot toekenning van het sociaal tarief moeten melden.
104. Indien het daadwerkelijk de wens is van de auteurs om de operatoren te verplichten om hun ganse klantenbestand te contacteren teneinde ze te informeren over de al dan niet toekenning van het sociaal tarief, dient de praktische impact van die maatregel te worden onderzocht.
105. De personen die het recht op het sociaal telecommtarief verliezen, hebben vervolgens het recht om aan hun operator documenten te bezorgen die het feit rechtvaardigen dat ze nog steeds recht hebben op het sociaal telecommtarief. Ook hier gebeurt de manuele verificatie van de dossiers van personen die het recht op het sociaal tarief hebben verloren door de operatoren (terwijl dat momenteel de taak van het BIPT is). Zoals hierboven aangegeven, mag de impact van deze wijziging op de operatoren niet uit het oog worden verloren. Ter illustratie: in 2019 werden 39.516 dossiers manueel behandeld, waarvan 23.089 nieuwe aanvragen en 16.427 verificaties van bestaande dossiers.
106. Zoals reeds aangegeven, dienden de manuele verificaties te worden uitgevoerd door een onafhankelijke instantie, zoals de entiteit die verantwoordelijk is voor het beheer van de toekenning van het sociaal tarief.

4.10. Operatoren verplicht om het sociaal tarief te verstrekken

107. Het wetsvoorstel legt de verstrekking van het sociaal telecommtarief op aan de operatoren met een omzet van meer dan € 10.000.000. Het doel is om de verplichting uit te breiden naar een groter aantal operatoren. In de praktijk betekent dit dat:
  - Indien het sociaal tarief enkel van toepassing blijft op de vaste diensten, één enkele bijkomende operator¹⁰ het sociaal telecommtarief zal moeten aanbieden.
  - Indien het sociaal tarief wordt uitgebreid met de mobiele diensten, zullen drie bijkomende operatoren¹¹ het sociaal telecommtarief moeten aanbieden.
108. Zelfs als dit voorstel tot doel heeft om de toegang tot de sociale tarieven uit te breiden, vindt het BIPT dat het voorstel het voorwerp zou moeten uitmaken van een meer diepgaande analyse om te bepalen wat de impact van deze maatregel zal zijn op de betrokken operatoren.

---

¹⁰ Analyse op basis van de momenteel beschikbare informatie, met betrekking tot het jaar 2018.

¹¹ Idem.

109. Indien de verplichting om het sociaal telecommtarief te verstrekken wordt uitgebreid met de kleine operatoren, dient bovendien bijzondere aandacht te worden besteed aan de maatregelen bedoeld om de manuele verificaties over te hevelen naar de operatoren. Het is immers mogelijk dat de kleine operatoren niet in staat zijn om middelen in te zetten voor dat soort van verificaties.
110. Zoals het nu voorligt, lijkt het voorstel om de verplichting om sociale tarieven te verstrekken, uit te breiden naar kleinere operatoren, niet evenredig gelet op de technische aanpassingen die dat voor hen impliceert doordat het wetsvoorstel bepaalt om de manuele verificaties te laten wegen op de operatoren en wetende dat de kleinste operatoren vaak betaalbare tarieven aanbieden.

4.11. Verhoging van de toegestane kortingen

111. Op dit wetsvoorstel zijn amendementen ingediend om het bedrag van de toegestane kortingen te verhogen.
112. Na deze amendementen schrijft de nieuwe tekst van het wetsvoorstel het volgende voor:
- het bedrag van de toegestane kortingen wordt geïndexeerd op basis van het gezondheidsindexcijfer;
  - de bedragen bedoeld in artikel 38 van de bijlage bij de wet betreffende de elektronische communicatie worden als volgt aangepast:
    - 8,40 wordt vervangen door 9,20;
    - 3,10 wordt vervangen door 3,40.
113. Het BIPT wenst verschillende vragen te stellen.
114. In de eerste plaats, is de toekenning van een korting de beste manier om de personen in moeilijkheden te helpen? Zou deze hulp niet op een andere manier concreet kunnen worden gemaakt? Denken we bijvoorbeeld aan specifieke tariefplannen bij de operatoren die verplicht zijn om het sociaal tarief toe te kennen.
115. Vervolgens, zoals hierboven uitgelegd, voorziet de wet momenteel voor het abonnementsgeld in een korting van 40% die is geplafonneerd op € 8,4. Op dat vlak zou het interessant zijn om het volgende te bekijken:
- Of het plafond moet worden behouden;
  - Indien het wordt behouden, is de voorgestelde wijziging inzake het plafond, aangepast aan de behoeften van de begunstigden?
  - Is de korting van 40% nog steeds aangepast aan de behoeften van de begunstigden?
116. Wat betreft de belkosten, voorziet de wet momenteel in een korting van € 3,1. Dezelfde bedenking als voor het abonnementsgeld kan worden gemaakt: stemt de wijziging van dat bedrag, zoals voorgesteld in de aangepaste versie van het wetsvoorstel, overeen met de behoeften van de begunstigden, wetende dat de belkosten, in geval van oproepen via messagingplatformen, niet de grootste kosten vertegenwoordigen?
117. Het BIPT houdt zich ter beschikking van de Kamer om deze vragen te analyseren.

118. Bovendien is een indexering op basis van het gezondheidsindexcijfer volgens ons niet de beste oplossing. Het BIPT beveelt namelijk aan om de prijsindexen met betrekking tot de verschillende elektronische-communicatiediensten te gebruiken, die een getrouwere weergave zijn van de evolutie van de prijzen van die diensten. De gezondheidsindex evolueert immers niet altijd op dezelfde manier als de indexcijfers voor elektronische-communicatiediensten. Het is dus gepast om bij de indexering rekening te houden met de indexcijfers die de evolutie van de prijzen op het vlak van elektronische communicatie het best vertegenwoordigen.
119. Het BIPT beveelt ook aan om de impact van deze maatregelen op de operatoren te bekijken teneinde zich ervan te vergewissen dat de nieuwe bepalingen met betrekking tot de toegekende kortingen evenredig van aard zijn.
120. Ten slotte merkt het BIPT op dat artikel 38 van de bijlage bij de elektronische-communicatiewet daadwerkelijk verwijst naar bepaalde passages van het huidige artikel 22 van dezelfde bijlage. In de mate waarin het wetsvoorstel de tekst van artikel 22 vervangt, dienen ook de verwijzingen gedaan in artikel 38 te worden aangepast.

Hoofdstuk 5: Conclusie

121. Zoals hierboven vermeld, is het BIPT voorstander van een volledige automatisering van de toekenning van de sociale telecommtarieven. Die automatisering kan echter maar plaatsvinden na herziening van de categorieën van begunstigden, om zich ervan te vergewissen dat via de beschikbare databases voldoende informatie verkregen kan worden, maar ook om te bepalen welke personen een sociaal telecommtarief het hardst nodig zouden hebben.
122. Het BIPT is van mening dat het wetsvoorstel zoals het nu voorligt geen optimale herziening van de sociale tarieven mogelijk maakt, met name om de volgende redenen:
- Er moet een analyse worden gemaakt van de categorieën van personen voor wie het sociaal tarief het meest voordelig zou zijn;
  - De situatie van de personen die het recht op het sociaal tarief zouden verliezen naar aanleiding van de herziening van de categorieën van begunstigden moet worden geanalyseerd;
  - Algemeen zou moeten worden nagegaan of de toepassing van het systeem dat inherent is aan de energiesector op de sociale telecommtarieven, niet voor problemen zal zorgen door de verschillen tussen de twee sectoren;
  - Wat betreft het bedrag van de toegekende kortingen dient te worden nagegaan of het huidige systeem niet op een grondigere wijze moet worden herzien om overeen te stemmen met de werkelijke behoeften van de begunstigden;
  - De praktische gevolgen van de overheveling van het beheer van de sociale tarieven naar de FOD Economie moeten worden geëvalueerd.
123. Deze punten moeten nog grondig worden onderzocht en er moet daarover overleg worden gepleegd met de verschillende betrokken actoren, zoals de entiteiten die actief zijn in sociale zaken, de FOD Economie en de telecomoperatoren.
124. Het BIPT houdt zich ter beschikking van de Kamer voor een eventuele presentatie van dit advies. Ook zijn wij bereid om alle aanvullende informatie te verstrekken, alsook om de nog te verrichten analyses te verwezenlijken.

Axel Desmedt
Lid van de Raad

Jack Hamande
Lid van de Raad

Luc Vanfleteren
Lid van de Raad

Michel Van Bellinghen
Voorzitter van de Raad

Bijlage 1: Ter zake dienende uittreksels uit de wet

Artikel 74 van de WEC – Sociaal element van de universele dienst - Algemeen

"Art. 74. § 1. Het sociale element van de universele dienst bestaat uit de levering aan sommige categorieën van begunstigen van bijzondere tariefvoorwaarden door de operatoren vermeld in de paragrafen 2 en 3 die een openbare elektronische-communicatiedienst aanbieden aan consumenten. De in het eerste lid bedoelde categorieën van begunstigen en tariefvoorwaarden, alsook de werkwijzen om de voormelde tariefvoorwaarden te krijgen, worden bepaald in de bijlage.

§ 2. Elke operator die aan de consumenten een openbare elektronische-communicatiedienst aanbiedt en van wie de omzet met betrekking tot de openbare elektronische-communicatiediensten hoger is dan vijftig miljoen euro, verstrekt het in paragraaf 1 vermelde sociale element van de universele dienst.

De Koning legt de nadere regels vast voor de overdracht van de begunstigen van een operator die niet volgens de in het eerste lid beoogde procedure werd aangewezen naar een operator die werd aangewezen of die het voorwerp heeft uitgemaakt van de verklaring vermeld in paragraaf 3.

§ 3. Elke operator die aan de consumenten een openbare elektronische-communicatiedienst aanbiedt en van wie de omzet met betrekking tot de openbare elektronische-communicatiediensten lager is dan of gelijk aan vijftig miljoen euro, en die aan het Instituut zijn voornemen heeft verklaard om het in paragraaf 1 vermelde sociale element van de universele dienst te verstrekken op een vast of mobiel terrestrisch netwerk of op beide, verstrekt dit element voor een duur van vijf jaar.

De Koning, op voorstel van het Instituut, bepaalt de nauwkeurige inhoud alsook de in het eerste lid bedoelde nadere regels inzake aangifte.

De Koning legt de nadere regels vast voor de overdracht van de begunstigen van een operator die de in het eerste lid beoogde verklaring niet heeft afgelegd naar een operator die deze verklaring wel heeft afgelegd of naar een operator die is aangewezen volgens de procedure bedoeld in paragraaf 2, eerste lid."

Artikel 74/1 van de WEC – Vergoeding van de operatoren

"Art. 74/1. § 1. Wanneer het Instituut meent dat de levering van het sociale element een onredelijke last kan vertegenwoordigen voor een aanbieder, vraagt het aan elke aanbieder van sociale tarieven om de in paragraaf 2 bedoelde informatie te verstrekken en stelt het de berekening van de nettokosten op.

§ 2. Elke aanbieder van sociale tarieven deelt aan het Instituut, volgens de nadere regels vastgesteld overeenkomstig artikel 137, § 2, uiterlijk op 1 augustus van het kalenderjaar dat op het beschouwde jaar volgt, het geïndexeerde bedrag mee van de kostenraming voor het beschouwde jaar, berekend volgens de in de bijlage vastgelegde berekeningsmethode.

Uiterlijk op 1 december van het kalenderjaar dat op het beschouwde jaar volgt, berekent het Instituut de nettokosten van elke betrokken aanbieder overeenkomstig de in de bijlage vastgelegde berekeningsmethode.

Voor elk van die aanbieders publiceert het Instituut de opsomming van de nettokosten met betrekking tot het sociale element, zoals het die heeft goedgekeurd. Als index wordt daarvoor de gezondheidsindex gebruikt.

§ 3. Het Instituut stelt voor elke betrokken aanbieder het bestaan van een onredelijke last vast indien de levering van het sociale element van de universele dienst een buitengewoon karakter vormt in verhouding tot de draagkracht rekening houdend met het geheel van zijn eigen kenmerken, met name het niveau van zijn uitrusting, zijn economische en financiële situatie alsook zijn marktaandeel op de markt voor openbare elektronische-communicatiediensten.

§ 4. Er wordt een fonds voor de universele dienstverlening inzake sociale tarieven opgericht, bestemd om elke aanbieder van sociale tarieven voor wie de levering van het sociale element van de universele dienst een onredelijke last vormt en die daartoe bij het Instituut een verzoek heeft ingediend, te vergoeden. De vergoeding stemt overeen met de nettokosten gedragen door de operator voor wie de verstrekking van het sociale element van de universele dienst een onevenredige last vertegenwoordigt. Aan dit fonds wordt rechtspersoonlijkheid toegekend en het wordt beheerd door het Instituut.

Het fonds wordt gestijfd met bijdragen die worden gestort door de operatoren die het sociale element van de universele dienst aanbieden.

De bijdragen worden vastgesteld naar rato van hun omzet met betrekking tot openbare elektronische-communicatiediensten.

De in aanmerking genomen omzet stemt overeen met de omzet die is gerealiseerd voor belastingen met betrekking tot de levering van openbare elektronische-communicatiediensten op het nationale grondgebied, overeenkomstig artikel 95, § 2.

De beheerskosten van het fonds bestaan uit alle kosten die verband houden met de werking van het fonds, waaronder de kosten die inherent zijn aan de definitie van een kostenmodel dat gebaseerd is op een efficiënte theoretische operator volgens het soort van elektronische-communicatienetwerk via hetwelk het sociale element van de universele dienst wordt verstrekt. De Koning bepaalt het maximumbedrag van de beheerskosten van het fonds via een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad.

De kosten voor het beheer van het fonds worden gefinancierd door de operatoren bedoeld in het tweede lid, naar rato van hun omzet bedoeld in het derde lid.

§ 5. De Koning bepaalt, bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, na advies van het Instituut, de nadere regels van de werking van dit mechanisme. "

Artikel 22 van de bijlage bij de WEC – Categorieën van begunstigen en toekenningsvoorwaarden

"Art. 22. § 1. De operatoren passen ten minste de sociale tarieven toe die hierna worden gedetailleerd :

1. Sociaal telefoontarief

1.1. De begunstigde van het sociaal telefoontarief mag slechts over één telefoonaansluiting met sociaal telefoontarief beschikken en er mag maar één begunstigde zijn per huishouden.

1.2. Het voordeel van het sociale telefoontarief kan op zijn verzoek worden genoten door iedere persoon die:

1° hetzij de volle leeftijd van 65 jaar heeft bereikt en

– alleen woont;

- samenwoont met één of meer personen die ten volle 60 jaar oud zijn, onverminderd 1.3.

Mogen eveneens met de begunstigde samenwonen, zijn kinderen en kleinkinderen. De kleinkinderen moeten bovendien wees zijn die beide ouders hebben verloren of bij gerechtelijke beslissing aan de grootouders zijn toevertrouwd.

De ten aanzien van zijn kinderen en kleinkinderen gestelde leeftijdsgrens geldt niet voor descendente die voor minstens 66 % getroffen zijn door ontoereikendheid of vermindering van lichamelijke of geestelijke geschiktheid wegens één of meer aandoeningen.

Het globaal belastbaar inkomen van de begunstigde, gecumuleerd met het globaal belastbaar inkomen van de personen die bij toepassing van 1° hiervoor eventueel met hem samenwonen, mag de bedragen niet te boven gaan die worden vastgesteld overeenkomstig artikel 1, § 1, van het koninklijk besluit van 1 april 1981 ter bepaling van het jaarbedrag van de inkomsten welke bedoeld zijn in artikel 37, §§ 1, 2 en 4, en houdende uitvoering van artikel 49, § 5, derde lid, van de wet betreffende de verplichte verzekering inzake ziekte en schadeloosstelling, gecoördineerd op 14 juli 1994;

2° hetzij ten minste 66 % gehandicapt is en ten volle 18 jaar oud is en :

– alleen woont;

– samenwoont, hetzij met ten hoogste twee personen, hetzij met bloed- of aanverwanten van de eerste of de tweede graad.

Het globaal belastbaar inkomen van de begunstigde, gecumuleerd met het globaal belastbaar inkomen van de personen die bij toepassing van 2° hiervoor eventueel met hem samenwonen, mag de bedragen niet te boven gaan die worden vastgesteld overeenkomstig artikel 1, § 1, van het koninklijk besluit van 1 april 1981 ter bepaling van het jaarbedrag van de inkomsten welke bedoeld zijn in artikel 37, §§ 1, 2 en 4, en houdende uitvoering van artikel 49, § 5, derde lid, van de wet betreffende de verplichte verzekering inzake ziekenzorg en schadeloosstelling, gecoördineerd op 14 juli 1994;

3° hetzij persoonlijk het voorwerp is van één van de volgende beslissingen :

a) beslissing om een leefloon toe te kennen, krachtens de wet van 26 mei 2002 betreffende het recht op maatschappelijke integratie;

b) een andere beslissing die wordt vastgesteld door de Koning, op voorstel van het Instituut.

1.3. Wonen in een hotel, een rusthuis of een andere vorm van gemeenschapsleven verleent geen recht op het voordeel van het sociale telefoontarief, behalve indien de begunstigde over een abonnement beschikt op zijn eigen naam dat uitsluitend door hem kan worden gebruikt.

1.4. Als voor minstens 66 % gehandicapt, wordt beschouwd de persoon :

1° die bij een administratieve of gerechtelijke beslissing minstens 66 % blijvend fysiek of psychisch gehandicapt of arbeidsongeschikt is verklaard;

2° in wiens hoofde na de periode van primaire ongeschiktheid bepaald in artikel 87 van de wet betreffende de verplichte verzekering inzake ziekenzorg en schadeloosstelling, gecoördineerd op 14 juli 1994, een vermindering van het verdienvermogen tot een derde of minder wordt vastgesteld, zoals bepaald in artikel 100 van diezelfde wet;

3° in wiens hoofde in het kader van de inkomensvervangende tegemoetkoming een vermindering van het verdienvermogen tot een derde of minder, zoals bepaald in artikel 2 van de wet van 27 februari 1987 betreffende de tegemoetkomingen aan gehandicapten, werd vastgesteld;

4° in wiens hoofde een vermindering van de graad van zelfredzaamheid van minstens 9 punten werd vastgesteld overeenkomstig de handleiding en de medisch-sociale schaal van toepassing in het kader van de wet van 27 februari 1987 betreffende de tegemoetkomingen aan gehandicapten.

1.5. De reeds op het telefoonnetwerk aangesloten personen die aan de gestelde voorwaarden voldoen, genieten het voordeel van het sociale telefoontarief na het verstrijken van de eerste vervalddag van hun abonnement die volgt op het indienen van hun verzoek.

1.6. De begunstigde van het sociale telefoontarief :

1° geeft de operator dadelijk kennis van het feit dat hij niet langer voldoet aan een van de gestelde voorwaarden om dat tarief te genieten;

2° past onmiddellijk de bedragen bij die hij door het ten onrechte genieten van het sociale telefoontarief heeft ontdoken ten gevolge van onder andere een onvolledige of valse verklaring omtrent die voorwaarden.

1.7. Het genot van het sociale telefoontarief wordt ingetrokken vanaf de eerste vervalddag van het abonnement die volgt op de datum waarop niet meer wordt voldaan aan de gestelde voorwaarden.

2. Sociaal telefoontarief ten voordele van sommige gehoorgestoorden en personen bij wie een laryngectomie werd uitgevoerd

2.1. De operatoren staan sommige gehoorgestoorden en personen bij wie een laryngectomie werd uitgevoerd een sociaal telefoontarief toe. De installatie van de aanvrager moet uitgerust zijn met een voor doven goedgekeurd telefoontoestel. Indien voornoemd toestel niet door de operator werd geleverd, moet hem een aankoopbewijs worden voorgelegd.

2.2. De korting wordt slechts toegekend voor één aansluiting per begunstigde.

2.3. Het genot van het sociale telefoontarief ten voordele van sommige gehoorgestoorden en personen bij wie een laryngectomie werd uitgevoerd, kan op zijn verzoek worden genoten door iedere persoon, houder van een aansluiting op het telefoonnetwerk die :

1° hetzij minstens een gehoorverlies heeft van minstens 70 dB voor het beste oor volgens de classificatie van het « Bureau International d'Audiophonologie » - Internationaal Bureau voor Audiofonologie (BIAP);

2° hetzij een laryngectomie heeft ondergaan.

De ouders of grootouders, houder van een telefoonaansluiting, kunnen het bewuste tarief genieten indien hun kind of kleinkind dat bij hen inwoont, voldoet aan één van de bovengemelde voorwaarden inzake de handicap.

2.4. De handicap die recht geeft op voornoemd sociaal telefoontarief moet blijken uit een administratieve of gerechtelijke beslissing.

2.5. De reeds op het telefoonnet aangesloten personen die aan de gestelde voorwaarden voldoen, genieten het voornoemde sociale telefoontarief na het verstrijken van de eerste vervalddag van hun abonnement die volgt op het indienen van hun verzoek.

2.6. De begunstigde van het bewuste sociale telefoontarief :

1° geeft de operator dadelijk kennis van het feit dat hij niet langer voldoet aan een van de gestelde voorwaarden om dat tarief te genieten;

2° past onmiddellijk de bedragen bij die hij door het onrechtmatige genot van het voormelde speciale telefoontarief heeft ontdoken ten gevolge van onder andere een onvolledige of valse verklaring omtrent die voorwaarden.

2.7. Het genot van het sociale telefoontarief ten voordele van sommige gehoorgestoorden en personen bij wie een laryngectomie werd uitgevoerd wordt ingetrokken vanaf de eerste vervalddag van het abonnement die volgt op de datum waarop niet meer aan de gestelde voorwaarden wordt voldaan.

3. Sociaal telefoontarief ten voordele van de militaire oorlogsblinden

De operatoren staan de militaire oorlogsblinden een sociaal tarief toe.

4. Sociaal internettarief.

4.1. De begunstigde van het sociale internettarief mag slechts over één sociaal internettarief beschikken en er mag maar één begunstigde zijn per huishouden.

4.2. Het voordeel van het sociale internettarief kan op zijn verzoek worden genoten door iedere persoon die voldoet aan de criteria die zijn vastgesteld in de punten 1.2, 2.3 en 3.

4.3. Wonen in een hotel, een rusthuis of een andere vorm van gemeenschapsleven verleent geen recht op het voordeel van het sociale internettarief, behalve indien de begunstigde over een abonnement beschikt op zijn eigen naam dat uitsluitend door hem kan worden gebruikt.

4.4. De reeds op het internet aangesloten personen die aan de gestelde voorwaarden voldoen, genieten het voordeel van het sociale internettarief na het verstrijken van de eerste vervalddag van hun abonnement die volgt op het indienen van hun verzoek.

4.5. De begunstigde van het sociale internettarief :

1° geeft de operator dadelijk kennis van het feit dat hij niet langer voldoet aan een van de gestelde voorwaarden om dat tarief te genieten;

2° past onmiddellijk de bedragen bij die hij door het ten onrechte genieten van het sociale internettarief heeft ontdoken ten gevolge van onder andere een onvolledige of valse verklaring omtrent die voorwaarden.

4.6. Het genot van het sociale internettarief wordt ingetrokken vanaf de eerste vervalddag van het abonnement die volgt op de datum waarop niet meer wordt voldaan aan de gestelde voorwaarden.

§ 2. Er wordt bij het Instituut een gegevensbank opgericht met betrekking tot de categorieën van begunstigten van het sociale tarief.

Voorzover dit noodzakelijk is voor het toepassen van het sociale tarief heeft de gegevensbank :

1° toegang tot het rijksregister van de natuurlijke personen ingesteld door de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen;

2° het recht om het identificatienummer van het rijksregister te gebruiken.

De operator die door een begunstigde wordt verzocht het sociale tarief te verlenen, stelt de gegevensbank op de hoogte van dit verzoek. Deze laatste gaat na of de betrokken begunstigde het betreffende recht niet reeds geniet bij een andere operator.

Het Instituut bepaalt de stukken die moeten bewijzen dat aan de voorwaarden voor het verlenen van het sociale tarief is voldaan.

Het Instituut is gerechtigd om, in samenwerking met de aanbieders van het sociale tarief, na te gaan of de begunstigde nog recht heeft op het sociale tarief. Dit recht kan het Instituut maximaal eenmaal om de twee jaar uitoefenen."

Artikel 38 van de bijlage bij de WEC– Toegekende kortingen

"Art. 38. § 1. De aanbieders als bedoeld in artikel 74 van de wet, passen ten minste de volgende tariefverminderingen toe op al hun tarieven en gebundelde aanbiedingen met inbegrip van een openbare telefoondienst voor de personen bedoeld in artikel 22, § 1, 1.2, 1° en 2°, 2.3 en 3 van de bijlage :

1° vergoeding voor de beschikbaarstelling van de aansluiting op een openbaar elektronische-communicatienetwerk op een vaste locatie : 50 % van het tarief;

2° ingeval door de consument aan eenzelfde aanbieder abonnementsgeld en gesprekskosten, of enkel gesprekskosten verschuldigd zijn :

- een korting ten belope van 40 % met als maximum 8,40 euro per tijdvak van één maand op het betreffende abonnementsgeld voor zover abonnementsgeld verschuldigd is;

- een korting ten belope van 3,10 euro per tijdvak van een maand op de gesprekskosten;

3° ingeval abonnementsgeld en gesprekskosten verschuldigd zijn door de consument aan verschillende aanbieders : een korting ten belope van 11,50 euro per tijdvak van één maand op de gesprekskosten, aan te bieden door de aanbieder die de gesprekskosten factureert.

§ 2. De aanbieders als bedoeld in artikel 74 van de wet, passen ten minste de volgende tariefverminderingen toe op al hun tarieven voor de personen bedoeld in artikel 22, § 1, 1.2, 3° van de bijlage :

- een korting ten belope van 3,10 euro per tijdvak van één maand op de gesprekskosten.

§ 3. De aanbieders als bedoeld in artikel 74 van de wet, passen ten minste de volgende tariefverminderingen toe op al hun tarieven voor internettoegang en gebundelde aanbiedingen met inbegrip van internettoegang voor de personen bedoeld in artikel 22, § 1, 4.2, van de bijlage, als ze, in voorkomend geval, hebben afgezien van de korting op het abonnementsgeld vermeld in paragraaf 1, 2°, eerste streepje en van de korting vermeld in paragraaf 1, 3°:

- een korting van 40 % op het tarief, met een maximum van 8,40 euro per tijdvak van één maand.

Desgevallend kunnen de personen bedoeld in het eerste lid ook de volgende korting genieten bij de operator bij wie ze de in het eerste lid vermelde korting genieten :

- een korting ten belope van 3,10 euro per periode van een maand op de gesprekskosten verstrekt door dezelfde operator.

§ 4. De aanbieders als bedoeld in artikel 74 bieden de begunstigden van sociale tarieven de mogelijkheid om, afzonderlijk of in het kader van een bundel, in te tekenen op andere diensten dan deze beoogd in paragrafen 1 tot 3, zonder dat deze begunstigden moeten afzien van de kortingen bedoeld in de paragrafen 1er tot 3.

De aanbieders bedoeld in artikel 74 mogen de kortingen bedoeld in de paragrafen 1 tot 3 toepassen op de bundels waarin andere diensten vervat zitten dan deze waarvoor sociale tarieven gelden. In dat geval heeft de berekening van de nettokosten in verband met de verstrekking van dergelijke gebundelde aanbiedingen, conform artikel 45/1 van de bijlage, enkel betrekking op de diensten bedoeld in de paragrafen 1 tot 3.

Het tarief dat wordt gefactureerd voor elk van de andere diensten waarop de begunstigde van sociale tarieven afzonderlijk intekent mag niet hoger zijn dan het tarief dat wordt gefactureerd voor dezelfde dienst aan de gebruikers die geen sociale tarieven genieten.

Desgevallend mag het tarief dat wordt gefactureerd voor het geheel van de diensten waarop de begunstigde van sociale tarieven intekent niet hoger zijn dan dat van het bijbehorende gebundelde aanbod dat op de markt wordt aangeboden aan de gebruikers die geen sociale tarieven genieten.

§ 5. Naast de informatie bedoeld in artikel 110, paragraaf 4, moeten de in artikel 74 bedoelde aanbieders, voor het nemen van een abonnement, aan de begunstigden van sociale telefoontarieven voorstellen om de tariefverminderingen waarvan sprake in de paragrafen 1 tot 3 toe te passen op het aanbod dat financieel het interessantst is rekening houdende met de diensten waarop deze begunstigden zich willen abonneren."

Artikel 45/1 van de bijlage bij de WEC – Berekening van de nettokosten, met het oog op de vergoeding

"Art. 45/1. De nettokosten van het sociale element van de universele dienst voor een geografisch gebied bestaan uit het verschil tussen alle kosten die in het tweede lid worden gedefinieerd en alle inkomsten die in het derde lid worden gedefinieerd, waarbij de marktvoordelen worden opgeteld die uit de betrokken verrichting voortvloeien, met inbegrip van de immateriële voordelen.

De kosten waarmee rekening moet worden gehouden in de in het eerste lid bedoelde berekening zijn de kosten die de aanbieder op lange termijn zou kunnen vermijden indien hij niet verplicht was de in artikel 74 van de wet vermelde dienst te verstrekken.

De inkomsten waarmee rekening moet worden gehouden voor de in het eerste lid bedoelde berekening zijn de inkomsten die de aanbieder op lange termijn niet zou krijgen indien hij niet verplicht was de in artikel 74 van de wet vermelde dienst te verstrekken. Die inkomsten omvatten met name :

- de inkomsten uit de installatiekosten;*
- de inkomsten uit de abonnementen;*
- de inkomsten uit de binnenkomende oproepen;*
- de inkomsten uit de uitgaande oproepen.*

De kosten worden berekend volgens de methode van de reële-kostenboekhouding (" CCA ").

Bij de evaluatie van de in het eerste lid bedoelde nettokosten wordt ook rekening gehouden met de vergoeding van het kapitaal dat ingezet is voor de levering van het sociale element van de universele dienst, en dat berekend wordt volgens de methode die door het Instituut wordt vastgesteld."

Bijlage 2: Vergelijkende tabel

SOCIAAL TELECOMTARIEF	Huidige toekenningsprocedure	Wetsvoorstel	Opmerkingen BIPT
Aanvraag van het sociaal tarief	De klant moet zijn aanvraag indienen bij de operator van zijn keuze, via telefoon, de webwinkel, een formulier op de website van de operator of, eventueel, via brief.	Automatische toekenning van de rechthebbenden - Niet nodig om een aanvraag in te dienen.	Dit punt vormt een voordeel voor de begunstigden. Dit kan echter pas ten uitvoer gebracht worden als de categorieën van begunstigden worden herzien (zie deel 4.1).
Verificatie van de naleving van de wettelijke voorwaarden	Automatische raadpleging van de authentieke bronnen die in real time beschikbaar zijn bij de KSZ, met name: <ul style="list-style-type: none"> - Rijksregister - FOD Financiën - POD Maatschappelijke Integratie - DGPH - FEDRIS 	Eenmaal per jaar stuurt de operator de lijst van al zijn klanten naar de FOD Economie. De FOD Economie toetst de lijst af ten opzichte van het rijksregister. De FOD Economie stuurt een lijst met de door het rijksregister erkende klanten van de operator naar de KSZ ter verificatie van de wettelijke voorwaarden in de beschikbare authentieke bronnen. De KSZ stuurt twee lijsten terug, de klanten die recht hebben en de klanten die geen recht hebben. De FOD Economie stuurt de lijst van de rechthebbende klanten naar de operator. De operator brengt zijn klant op de hoogte en kent de korting toe.	Wat de raadpleging van de KSZ betreft, zijn de beide systemen gelijkaardig. De jaarlijkse communicatie van de data door de operatoren aan de FOD Economie mag echter niet uit het oog verloren worden. Dat punt kan voor problemen zorgen op het stuk van elektronische communicatie zoals uitgelegd in deel 4.6. Het BIPT meent dat de door de FOD Economie aan de operatoren teruggestuurde informatie gedetailleerder moet zijn, zoals aangegeven in deel 4.8. Het BIPT is van mening dat de kennisgeving van het toekenningsbesluit door de operator aan zijn klanten verder moet gepreciseerd worden, zoals aangegeven in deel 4.9.

Automatische verificatieprocedure	De data zijn beschikbaar bij de KSZ en de klant is rechthebbende: de operator kent de korting toe.	De data zijn beschikbaar bij het rijksregister en bij de KSZ: de operator kent de korting toe.	Geen opmerkelijk verschil wat dit betreft.
Manuele verificatieprocedure	De data zijn niet beschikbaar bij de KSZ of er kon op basis van de raadpleging van de authentieke bronnen niet worden geconcludeerd of de klant rechthebbende is: manuele procedure uitgevoerd door het BIPT.	De data zijn niet beschikbaar in het rijksregister: manuele procedure uitgevoerd door de operatoren.	Opgelet voor de impact op de operatoren (zie deel 4.9). Overigens zou het beter zijn dat deze taak wordt toevertrouwd aan een onafhankelijke instantie (paragraaf 89).
Recht op het sociaal tarief	Het sociaal tarief wordt toegekend en de situatie van de begunstigde wordt om de twee jaar geverifieerd.	Het sociaal tarief wordt toegekend voor één jaar.	Geen commentaar bij dit punt.
De klant verandert van operator	De klant meldt aan zijn nieuwe operator dat hij het sociaal tarief geniet. De operator zorgt voor de overdracht van het recht en past automatisch de korting toe op de volgende factuur.	De klant moet wachten op de volgende verificatie van de lijsten van de operatoren om te verschijnen in de lijst van de klanten en opnieuw het sociaal tarief te genieten. Er wordt niet automatisch met terugwerkende kracht gewerkt want dat is niet mogelijk met het computersysteem.	Zoals aangegeven in deel 4.6 zou het verkieslijk zijn dat de lijsten met klanten meermaals per jaar worden doorgestuurd door de operatoren.
Toegekende kortingen	Een korting op het abonnementsgeld van 40% voor vaste telefonie of vast internet, met een plafond van 8,4 euro. En een korting op de belkosten van maximaal 3,1 euro.	Het wetsvoorstel brengt de volgende wijzigingen aan: <ul style="list-style-type: none"> • het bedrag van de toegestane kortingen wordt geïndexeerd op basis van het gezondheidsindexcijfer; • de bedragen bedoeld in artikel 38 van de bijlage bij de wet betreffende de elektronische communicatie worden als volgt aangepast: <ul style="list-style-type: none"> o 8,40 wordt vervangen door 9,20; o 3,10 wordt vervangen door 3,40. 	Zoals aangegeven in deel 4.11 dient te worden geanalyseerd of deze nieuwe bedragen zijn aangepast aan de behoeften van de begunstigten. Wat betreft de indexering, dienen de indexcijfers voor aan elektronische-communicatiediensten verwante prijzen te worden gebruikt, eerder dan de gezondheidsindex (zie paragraaf 118).

<p>Operatoren verplicht om het sociaal tarief te verstrekken</p>	<p>Operatoren met een omzet van meer dan € 50.000.000.</p>	<p>Operatoren met een omzet van meer dan € 10.000.000.</p>	<p>De evenredigheid van deze wetswijziging kan in vraag worden gesteld (zie deel 4.10).</p>
<p>Entiteit belast met het beheer van de sociale tarieven</p>	<p>BIPT</p>	<p>FOD Economie</p>	<p>De praktische moeilijkheden die deze bevoegdheidsoverdracht met zich brengt, niet negeren. Wat dat betreft dient de FOD Economie te worden geraadpleegd (zie deel 4.4).</p>